

Sygn. akt II CSK 388/14

POSTANOWIENIE

Dnia 21 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa A. Ł.

przeciwko W. L. i G. A.

o rozwiązanie umowy dożywocia,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 stycznia 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 7 listopada 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Powód A. Ł. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 7 listopada 2013 r. oddalającego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 29 marca 2013 r., którym oddalono powództwo o rozwiązanie umowy dożywocia z dnia 26 maja 2004 r.

Sąd Najwyższy, oceniając – na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. – skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należyście umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli jest spełniona przynajmniej jedna z nich. W art. 398⁴ § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania powód oparł na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., podnosząc, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, polegające na „notorycznym nieuwzględnianiu przez sądy

roszczeń zbywców wobec nabywców w ramach umowy o dożywocie w sytuacji, gdy nabywcy w istotny sposób naruszają swoje zobowiązania”.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale i innych podobnych spraw, wymaga precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). W zasadzie powinno to być zagadnienie nowe, o charakterze rzeczywistym, a nie teoretycznym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji. Argumentacja uzasadniająca wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania musi zawierać odrębne, pogłębione wywody wskazujące na zaistnienie powołanych okoliczności, uzasadniających przyjęcie skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2008 r., II PK 3/08, nie publ.; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.). Wywód przedstawiony przez skarżących w oczywisty sposób nie odpowiada powyższym wymaganiom. Brak w nim jednoznacznie sformułowanego zagadnienia o charakterze prawnym, co do którego powinien się wypowiedzieć Sąd Najwyższy. Wątpliwości przedstawione w uzasadnieniu wniosku koncentrują się na przedstawieniu przez powoda własnej wersji okoliczności sprawy, konkurencyjnej względem ustaleń dokonanych przez Sądy obu instancji. Skarżący podnosi bowiem, że czynne wystąpienia nabywców przeciwko zbywcy miały postać agresji słownej i fizycznej ze strony pozwanych, podczas gdy zgodnie z ustaleniami Sądów między stronami wprawdzie istnieje konflikt, ale obustronny i powstały z przyczyn leżących po ich stronie, a powód jako dożywotnik odmawia przyjmowania przysługujących mu świadczeń. W ocenie Sądu Apelacyjnego konflikt panujący pomiędzy stronami uzasadniałby najwyżej zamianę świadczeń z umowy dożywocia na rentę, ale takie roszczenie nie zostało zgłoszone. Podkreślić należy, iż zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym jest związany podstawą

faktyczną zaskarżonego orzeczenia, a skargi nie można oprzeć na zarzutach ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

aw